

Právní poradna

Dotaz: *Chtěl bych poprosit o pomoc při řešení problematiky odpovědnosti cvičitele při vedení tréninku:*

- 1) *jakou kvalifikaci musí mít osoba, která vede trénink?*
- 2) *jak je tato osoba odpovědná za případný úraz?*
- 3) *jaké podmínky je nutné při tréninku splnit z hlediska bezpečnosti?*
- 4) *jak je možné případné škody na zdraví pojistit?*

Úvodem k těmto dotazům je potřeba předeslat, že otázka odpovědnosti za škodu je především závislá na individuálním posouzení konkrétních okolností případu, kterých může být velké množství.

Odpovědnost za vznik škody (a to jak na zdraví, tak na majetku) je zejména upravena v občanském zákoníku s tím, že jsou zde stanoveny podmínky jejího vzniku. A právě skutečnost, zda byly či nebyly tyto podmínky naplněny je vždy nutné posuzovat v konkrétním případě.

Proto, aby byla založena obecná odpovědnost za vznik škody, musí být splněny následující předpoklady:

1) dojde k porušení určité právní povinnosti, a to povinnosti:

- vyplývající z obecně platných právních předpisů;
- vyplývající z jiných předpisů – interních, bezpečnostních, stanov, apod.;
- vyplývající ze smluv;
- obecné povinnosti stanovené § 415 obč. zák., který stanoví, že „každý je povinen počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví, na majetku, na přírodě a životním prostředí“.

2) vznikne škoda;

3) mezi porušením povinnosti a vznikem škody existuje vztah příčiny a následku;

4) odpovědná osoba porušení povinnosti **zavinila** (úmyslně nebo z nedbalosti).

Jestliže některý z výše uvedených předpokladů chybí, odpovědnostní vztah nevzniká a **škoda byla způsobena náhodou**.

V případě odpovědnosti cvičitele (trenéra) za způsobenou škodu je třeba upozornit, že cvičitel je tzv. osobou, kterou užívá právnická osoba – konkrétně např. tělovýchovná jednota, sportovní klub – ke své činnosti. Zde odpovídá za činnost takové osoby poškozenému tělovýchovná jednota nikoli cvičitel. Rovněž tělovýchovná jednota může svou odpovědnost vyloučit, a to zejména tím, že úspěšně prokáže nedostatek zavinění na straně osob, které ke své činnosti užívá. Vůči cvičiteli, který svým jednáním zavinil vznik škody, za kterou poškozenému odpovídá TJ, má tato TJ tzv. regresní nárok, tedy může požadovat vůči cvičiteli náhradu.

Pokud jde o kvalifikaci osoby, která vede trénink, pak v případě, kdy je tato činnost vykonávána osobou na základě jejího členského vztahu k TJ/SK, pak obecně závazné právní předpisy žádnou speciální kvalifikaci nevyžadují. Shodně platí i u většiny případů, kdy je tato činnost prováděna na základě zaměstnaneckého poměru či jiného pracovně-právního vztahu. Určitá odborná kvalifikace je požadována v případech, kdy je činnost spočívající v poskytování tělovýchovných služeb vykonávána osobou na základě živnostenského oprávnění nebo, když živnost provozuje TJ/SK (požadavky na odbornou kvalifikaci jsou upraveny zákonem č. 455/1992 Sb. o živnostenském podnikání v platném znění a jsou podmínkou, bez jejíhož splnění by vůbec nebylo živnostenské oprávnění vydáno).

Nicméně z hlediska možného vzniku odpovědnosti za vznik škody (hlavně pak úrazu) lze doporučit, aby vedení tréninku bylo svěřeno osobě, která s ním má určité praktické zkušenosti, i když tyto nemusí být podloženy nějakým úředním osvědčením.

Rovněž bezpečnostní pravidla při výkonu sportovní činnosti nejsou stanovena žádným obecně závazným právním předpisem. Navíc se požadavky na bezpečnost budou lišit v závislosti na provozování konkrétního druhu sportovní činnosti. Proto je v tomto ohledu hlavní zajištění dodržení pravidel a předpisů daného sportu, protože ty nejlépe odrážejí zkušenosti s provozováním té které sportovní činnosti (např. nutnost zajištění dostatečné péče o výstroj a výzbroj sportovce, nutnost zohlednit klimatické podmínky, věk a schopnost sportovců, atd.). Ale může se jednat i o další předpisy, např. sportovního svazu k zajištění co nejbezpečnějšího provozování daného sportu (různé řády, směrnice, apod.). Je vhodné tato pravidla rámcově stanovit a seznámit s nimi účastníky sportovní akce (ať se jedná o trénink či sportovní závod).

Pojištění:

1) Pojištěn může být poškozený pro případ vzniku škody (úrazu):

V tomto případě je pojistnou událostí samotný úraz (jiná škoda) a na základě toho je pojišťovnou nahrazena vzniklá škoda. Proti tomu, kdo za vznik škody odpovídá, může pojišťovna uplatnit svůj regresní nárok (náhradu toho co plnila).

Úrazové pojištění v určitém rozsahu pojistného plnění je sjednáno pojistnou smlouvou č. 495000830-7 mezi ČSTV a Kooperativou, a.s. Podle této smlouvy jsou pojištěni jednak členové v ČSTV sdružených TJ/SK, a dále i ostatní účastníci sportovních akcí pořádaných TJ/SK. To samozřejmě nevylučuje sjednat si další úrazové pojištění.

2) Pojištění odpovědnosti za vznik škody.

Fyzická osoba (cvičitel, trenér) nebo právnická osoba (TJ/SK) se může nechat pojiřit pro případ vzniku její odpovědnosti za škodu. To znamená, že pokud svým jednáním způsobí škodu a za tuto bude odpovídat, její povinnost z odpovědnostního vztahu, a to zejména povinnost k náhradě vzniklé škody přebírá pojišťovna (vznik odpovědnosti, respektive její stanovení kompetentním orgánem – nejčastěji soudem, je zde pojistnou událostí).

V rámci pojistné smlouvy č. 595039825-4 uzavřené mezi ČSTV a Kooperativou, a. s. je pojištěna odpovědnost za škodu některých sportovních svazů (které o to projevily zájem). Je pojištěna i škoda způsobená při sportovních akcích pořádaných jiným subjektem sdruženým v ČSTV (např. TJ) pokud, je tato akce pořádána buď jménem sportovního svazu nebo na základě pověření, které tento sportovní svaz udělí k uspořádání sportovní akce.

Mgr. Gabriela Petrusová
Legislativně právní a personální odbor ČSTV

Mgr. Petrusová Gabriela - telefon 233 017 404

petrusova@cstv.cz